ISSN 1995-6134

УДК 347.921+347.615
В.В. ЄФРЕМЕНКО, Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого

СТОРОНИ У СПРАВАХ ПРО СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НА ДІТЕЙ

Ключові слова: *стягнення аліментів, діти*

Наявна правова база, яка закріплює обов'язок батьків утримувати своїх дітей до досягнення ними повноліття, створила широкі можливості для захисту кореспондуючого права дитини на утримання від батьків. Зазначені вимоги містить ч.2 ст.51 Конституції України, згідно якої батьки зобов'язані утримувати своїх дітей до досягнення ними повноліття. Це положення відтворено у ст.180 Сімейного кодексу України (далі – СК). Відповідні норми передбачені також міжнародними правовими актами, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку. Так, ч.2 ст.27 Конвенції про права дитини, ратифікованої Постановою Верховної Ради України від 27.02.1991 р., № 789-XII [1] встановлює, що батьки або інші особи, які виховують дитину, несуть основну відповідальність за забезпечення в межах своїх здібностей і фінансових можливостей умов життя, необхідних для розвитку дитини.

В юридичній літературі та судовій практиці виникають певні проблеми щодо кваліфікації аліментних зобов'язань та визначенням їх структури. Вирішенню зазначених питань присвячені наукові праці В.Н. Корнілова, Н.М. Кострової, А.І. Пергамент, В.А. Рясенцева, Е.Е. Салумаа та багатьох інших вчених. Вітчизняні дослідники З.В. Ромовська, Г.С. Волосатий, О.О. Якименко, Л.В. Афанасьева та інші також ґрунтовно аналізували ці проблеми та пропонували шляхи їх подолання. Проте деякі питання у дослідженнях авторів розв'язані не були, а окремі виникли у зв'язку з внесенням змін до законодавства. Тому метою цієї статті є аналіз суб'єктного складу аліментних зобов'язань, в яких аліментоотримувачем виступає дитина, а також визначених у законодавстві підстав участі в цивільному судочинстві органів та осіб, які мають право пред'являти позов про стягнення аліментів на дітей та їх процесуальне становище.

В юридичній літературі аліментне зобов'язання зазвичай визначають як правовідношення, в силу якого батьки зобов'язані утримувати своїх неповнолітніх дітей, а отримувач аліментів має право вимагати їх сплати. Підставами цього зобов'язання є сукупність юридичних фактів: 1) наявність спорідненості між батьками та дітьми, засвідченої в установленому законом порядку або інших значущих зв'язків між ними (наприклад, правовідношення з усиновлення); 2) не досягнення дитиною повноліття. Слід погодитись з висловленою позицією щодо необхідності включення до юридичного складу й такого юридичного факту як договір про утримання неповнолітньої дитини (дітей) в грошовій та (або) натуральній формі [2, с.349-350]. Підтримуємо також позицію щодо невключення до складу правопороджуючих фактів рішення суду про присудження аліментів, оскільки воно спрямовано на захист уже існуючого суб'єктивного права [3, с.8-9]. У юридичній літературі висловлювалась думка, що "наявність у актовому запису про народження дитини імені матері, батька виступає як …самодостатня обставина, з якої безпосередньо в силу закону випливає право того з батьків, який проживає з дитиною і утримує її матеріально, вимагати від матері, батька, котрі проживають окремо, або не беруть належної участі в утриманні дитини, виплати певних грошових сум на її утримання" [4, с.67]. Проте найбільш обґрунтованою уявляється позиція тих науковців, які розглядають спорідненість як єдину підставу виникнення правовідносин між батьками і дітьми [3, с.11]. Крім того, звернення до суду з позовом про стягнення аліментів з особи, яка добровільно не виконує свого обов'язку з утримання дитини, виступає засобом захисту

ISSN 1995-6134

права дитини, оскільки право звернення до суду законного представника дитини з позовом про аліменти випливає з його обов'язку захищати інтереси дитини. Таким чином, слід погодитись з науковцями, які визначають аліментне зобов'язання як "правовідношення, що виникає на підставі передбачених у законі юридичних фактів, за якими одна сторона зобов'язана утримувати іншу сторону, …яка вправі вимагати виконання даного обов'язку" [3, с.9].

Також проблемою у теорії та судовій практиці є визначення кола суб'єктів аліментного зобов'язання. Захист прав дітей на утримання від батьків може здійснюватись у позасудовому або судовому порядку.

Чинне законодавство значно розширило можливість врегулювання питань з утримання дитини за домовленістю між батьками та захист інтересів дитини у позасудовому порядку. Відповідно до ч.1 ст.187 СК один із батьків може подати заяву за місцем роботи, місцем виплати пенсії, стипендії про відрахування аліментів на дитину з належних йому платежів у розмірі та на строк, які визначені у його заяві. Такий спосіб виконання обов'язку з утримання дитини цілком залежить від волевиявлення аліментозобов'язаної особи, не потребує будь-яких додаткових засобів. Крім цього, батькам надано право укладати договір про аліменти на дитину, в якому визначаються розмір та строки виплати. Цей договір укладається в письмовій формі та нотаріально посвідчується. У випадку невиконання договірних зобов'язань, аліменти стягуються на підставі виконавчого напису нотаріуса (ст.189 СК). Правило, встановлене зазначеною статтею, конкретизується у п.16 Постанови Пленуму Верховного Суду України "Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів" № 3 від 15.05.2006 р. [5], де увагу судів звернено саме на обставину, що у разі невиконання батьком (матір'ю) свого обов'язку за договором стягнення аліментів здійснюється не за судовим рішенням, а на підставі виконавчого напису нотаріуса органом державної виконавчої служби.

Якщо розірвання шлюбу відбувається за взаємною згодою подружжя, яке має неповнолітніх дітей, вони повинні надати суду одночасно з заявою нотаріально посвідчений договір, в якому визначають порядок і спосіб сплати аліментів на дітей. Переконавшись у тому, що після розірвання шлюбу права подружжя та їх дітей не будуть порушені, суд постановляє рішення про розірвання шлюбу (ст.109 СК). На нашу думку, такий порядок не передбачає окремого розгляду вимог про стягнення аліментів на дітей, оскільки зазначене питання врегульовується за домовленістю подружжя, яке має намір розлучитися, ця домовленість відповідним чином нотаріально посвідчується та реалізується за наявності судового контролю, проте без перевірки порядку стягнення та розміру аліментів, що вже було предметом перевірки нотаріусом. У випадку порушення умов договору аліменти стягуватимуться на підставі виконавчого напису нотаріуса. Якщо домовленість між батьками про сплату аліментів відсутня, той з батьків, з ким проживає дитина, вправі звернутися до суду з відповідним позовом.

Судовий захист права на аліменти є надійним та ефективним способом, оскільки дозволяє суду, здійснюючи правосуддя, в межах цивільної процесуальної форми всебічно з'ясувати обставини кожної конкретної справи, дослідити всі надані докази, винести рішення, обов'язкове до виконання, тобто реально сприяти захисту суб'єктивного права дитини. Сторони у цивільному процесі мають відповідні права та обов'язки. Крім загальних прав, передбачених у ч.1 ст.27 ЦПК, сторони згідно ч.2 ст.31 ЦПК наділені відповідними спеціальними правами, такими як право позивача протягом усього часу розгляду справи змінити підставу або предмет позову, збільшити або зменшити розмір позовних вимог, відмовитися від позову, й право відповідача визнати позов повністю або частково та пред'явити зустрічний позов.

ISSN 1995-6134

Саме тому важливо з'ясувати, хто саме є сторонами у справах про стягнення аліментів та здійснюватиме їх при розгляді відповідних справ.

У справах про стягнення аліментів сторонами мають бути суб'єкти аліментного зобов'язання. Як підкреслював В.Н. Корнілов, визначення сторін не викликає ускладнень у теорії в тих випадках, коли суб'єктами аліментних зобов'язань виступають повнолітні громадяни [6, с.11]. Дискусійним залишається питання про визначення процесуального статусу особи, яка звертається в суд з позовом про стягнення аліментів на дитину, що зумовлено насамперед тим, що позов про стягнення аліментів заявляється в інтересах дитини, за допомогою такого позову реалізується право дитини на одержання утримання від аліментнозобов'язаної особи. Самостійно звернутись до суду дитина не може, оскільки відповідно до ст.29 ЦПК не має цивільної процесуальної дієздатності.

У ч.1 ст.30 ЦПК зазначено, що сторонами в цивільному процесі є позивач і відповідач, проте нормативне визначення зазначених учасників цивільного процесу відсутнє. В науковій літературі поняття сторін розкривається більшістю процесуалістів за допомогою виокремлення їх суттєвих ознак. Першою ознакою сторін виступає наявність у них особистої юридичної заінтересованості (матеріально-правової та процесуально-правової), що відрізняє цих учасників процесу від усіх інших, яка зумовлена тим, що сторони є суб'єктами допроцесуальних правовідносин [7, с.67]. Друга ознака полягає у тому, що сторони заінтересовані в отриманні позитивного для себе рішення у справі. Третя – процес по конкретній справі ведеться від імені і в інтересах сторін. Четверта ознака – сторони розпоряджаються у процесі належними їм правами. П'ята – саме сторони несуть судові витрати по справі. Крім того, матеріально-правова сила судового рішення розповсюджується за загальним правилом тільки на сторони. Отже, сторони – це основні особи позовного провадження, особисто заінтересовані у позитивному судовому рішенні, від імені і в інтересах яких ведеться справа і на яких розповсюджується матеріально-правова сила рішення та покладаються судові витрати [8, с.54-56].

В юридичній літературі щодо визначення процесуального становища осіб, які звернулись до суду у справах про стягнення аліментів, висловлено протилежні точки зору. М.А. Вікут називала позивачем особу, яка зверталась з позовом про стягнення аліментів [9, с.112-113]. О.І. Пергамент дотримувалась такої ж позиції, одночасно увівши термін "єдиної родини", представником якої є мати неповнолітньої дитини, яка пред'являє позов на захист її інтересів від свого імені, а не як законний представник дитини [10, с.144]. Необхідно враховувати, що згідно ст.179 СК, право власності на аліменти належить тому з батьків, на ім'я якого вони виплачуються, а неповнолітня дитина має право брати участь у розпорядженні одержаними на її утримання аліментами. В зв'язку з цим З.В. Ромовською висловлена думка, що особа, яка пред'явила позов про стягнення аліментів, є не тільки законним представником дитини, але й має власний матеріально-правовий інтерес, що відіграло основну роль при визначенні власника аліментів [11, с.361]. Така позиція дає підстави вважати, що позивачем у справі про стягнення аліментів на дитину є саме ця особа. Однак власник володіє, користується та розпоряджається своїм майном на власний розсуд, а отримувач аліментів, який відповідно до закону є їх власником, позбавлений права вільно розпоряджатися своєю власністю, оскільки повинен витрачати їх за цільовим призначенням. Крім того, органи опіки та піклування згідно із ч.1 ст.186 СК наділені правом перевіряти цільове витрачання аліментів за заявою платника або з власної ініціативи. Зазначене протиріччя між нормами матеріального права необхідно усунути законодавцю.

Протилежної позиції щодо визначення позивача у справах про стягнення аліментів на дітей дотримувались інші науковці. Так, на

ISSN 1995-6134

думку Е.Е. Салумаа, позивачем у справах про стягнення аліментів є неповнолітня дитина, а особа, яка звертається з таким позовом до суду – її законним представником [12, с.14]. Те саме стверджував В.А. Рясенцев [13, с.206-207] й інші фахівці. Ця точка зору уявляється більш переконливою. За загальними правилами процесуального законодавства, всі особи, які звертаються до суду на захист прав та інтересів інших осіб, віднесені до складу осіб, які беруть участь у справі. Тому не слід погоджуватись із Н.М. Костровою, яка пропонувала, з огляду на відсутність спеціального терміну для визначення таких осіб, називати їх сторонами, процесуальними позивачами, заявниками позову [14, с.110-111].

Особами, які мають право звернутись до суду, можуть бути також опікуни (піклувальники), органи опіки та піклування, прокурор, адміністрація закладу, в якому перебуває дитина. Особа, з якою фактично проживає дитина, також може звернутися до суду з позовом про стягнення аліментів. Це право надано діду, бабі (ст.258 СК), сестрі, брату, мачусі, вітчиму (ст.262 СК). Зазначені особи мають право представляти інтереси дитини в суді без спеціальних повноважень. Крім того, відповідно до ч.2 ст.166 СК позбавлення батьківських прав не припиняє обов'язку по утриманню дітей. Якщо дитина передана згідно ч.5 ст.167 СК органу опіки та піклування, він може вирішити питання про подальше влаштування такої дитини на виховання. За цих обставин питання про можливість звернення до суду з позовом про стягнення аліментів дитину патронатного вихователя, прийомних батьків та батьків-вихователів залишається спірним.

Законом України "Про охорону дитинства" від 26.04.2001 р., № 2402-III [15] встановлено, що кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку. Особи, які замінюють батьків (зокрема й прийомні батьки), несуть відповідальність за створення умов, необхідних для всебічного розвитку дитини, відповідно до законів України (ч.2 ст.8). Пунктом 11 Положення про прийомну сім'ю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р., № 565 [16] встановлено, що за прийомними дітьми зберігаються раніше призначені аліменти, пенсія, інші види державної допомоги. Суми коштів, що належать прийомним дітям як пенсія, аліменти, інші види державної допомоги, переходять у розпорядження прийомних батьків і витрачаються ними на утримання прийомних дітей. Прийомні батьки є законними представниками прийомних дітей без спеціальних на те повноважень. Проте, як вважається, права на пред'явлення позову про стягнення аліментів вони не мають, оскільки фінансування прийомних сімей здійснюється за рахунок державного бюджету (п.18 зазначеного Положення), а переважна більшість питань матеріального та фінансового забезпечення прийомної сім'ї вирішується органом, який прийняв рішення про її утворення.

Окремого підзаконного нормативного акту про патронат над дітьми, який би конкретизував положення глави 20 СК, до цього часу не ухвалено. Проте з наявних у цій главі статей можна зробити однозначний висновок стосовно сутності такої форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, як патронат. Так, ст.252 СК передбачено, що за договором про патронат орган опіки та піклування передає дитину-сироту або дитину, позбавлену батьківського піклування, на виховання у сім'ю іншої особи (патронатного вихователя) до досягнення дитиною повноліття, за плату. Відповідно до ст.254 СК, за виховання дитини патронатному вихователю встановлюється плата, розмір якої визначається за його домовленістю з органом опіки та піклування. Обов'язки патронатного вихователя передбачені ст.255 СК. Однак, не зважаючи на те, що захист прав та інтересів дитини входить до обов'язків патронатного вихователя, всеж, на нашу думку, самостійно звернутись до суду з позовом про

ISSN 1995-6134

стягнення аліментів на вихованців він не наділений з наведених підстав.

Положенням про дитячий будинок сімейного типу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 р., № 564 [17] визначено, що на кожну дитину орган опіки та піклування зобов'язаний надати батькам-вихователям певні документи, серед яких передбачена і копія ухвали суду про стягнення аліментів (п.12),. а згідно п.14 Положення за вихованцями зберігаються раніше призначені аліменти, пенсія, інші види державної допомоги. Суми коштів, що належать вихованцям як пенсія, аліменти чи інші види державної допомоги, переходять у розпорядження батьків-вихователів і витрачаються на утримання вихованців. Одночасно у Положенні (п.20) зазначається, що батьки-вихователі є законними представниками вихованців.

Листом Державного казначейства України від 17.06.2005 р., № 07-06/1208-5156 роз'яснено, що батьки-вихователі та вихованці дитячих будинків сімейного типу утримуються за рахунок коштів районних бюджетів та бюджетів міст республіканського, Автономної Республіки Крим та міст обласного значення. Тобто, видатки на утримання батьків-вихователів та вихованців здійснюються розпорядниками коштів місцевих бюджетів, які визначені у рішенні відповідної ради (наприклад місцевими органами освіти), на підставі кошторису і відповідно до угоди, укладеної між батьками-вихователями та органом, який прийняв рішення про створення дитячого будинку сімейного типу. Таким чином, оскільки утримання дітей, які перебувають у будинках сімейного типу, здійснюється за рахунок місцевого бюджету, батьки-вихователі, які безперечно є законними представниками своїх вихованців у правовідносинах з третіми особами, із зазначених підстав до суду з позовом про стягнення аліментів звертатись не можуть.

Вважаємо, що у зазначених вище випадках позов про стягнення аліментів на дітей пред'явити можна, проте звернутись із ним до суду повинен орган опіки та піклування. Підстави для такого висновку містяться у законодавстві. Так, ч.4 ст.19 СК встановлює перелік спорів, при судовому розгляді яких участь органів опіки та піклування є обов'язковою, а ч.5 цієї статті наголошує на обов'язку щодо надання суду письмового висновку про вирішення спору. Прямо передбачено право подання позовів про захист прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у п.7 ч.2 ст.11 Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" [18]. Отже, встановлений законодавством обов'язок органів опіки та піклування щодо захисту прав дитини, в тому числі на утримання, за умов надання дитині статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, може реалізовуватись й у такий спосіб як пред'явлення відповідного позову до суду

Відповідачем у справі про стягнення аліментів на дитину, як правило, є той з батьків, який проживає окремо від дитини або не виконує обов'язку по її утриманню. У випадку проживання дитини з іншою особою, позов про стягнення аліментів може бути пред'явлено до обох батьків. Якщо дитина постійно проживає у державному чи комунальному закладі охорони здоров'я, навчальному або іншому дитячому закладі, а батьки не беруть участі в її утриманні, адміністрація цього закладу має право пред'явити до них позов в інтересах дитини, оскільки виконує функції опікуна або піклувальника згідно зі ст.245 СК. Відповідачами у справах про стягнення аліментів можуть бути й інші особи, обов'язок яких утримувати дитину передбачено СК: дід і баба (ст. 265), повнолітні брати та сестри (ст.267), вітчим та мачуха (ст.268), інші особи (ст.269). Аліментний обов'язок зазначених осіб є субсидіарним щодо обов'язку батьків, та має умовний характер, тобто не може покладатись на них у випадку відсутності фактичної можливості виділяти кошти на утримання дитини. Вико-

ISSN 1995-6134

нання аліментного обов'язку родичами дитини та іншими особами має низку особливостей. Як зазначає З.В. Ромовська, баба та дід можуть бути суб'єктами аліментного обов'язку щодо внука незалежно від свого віку та працездатності, якщо вони є матеріально забезпеченими. Крім того, аліменти повинні присуджуватись з кожного з них окремо, оскільки обов'язок по утриманню внука є їхнім індивідуальним, а не солідарним обов'язком [11, с.490]. Обов'язок щодо утримання малолітніх, неповнолітніх братів та сестер обумовлений відсутністю у них батьків, чоловіка, дружини або відсутністю у цих осіб можливості надання допомоги дітям. При цьому необхідно враховувати положення ч.2 ст.272 СК, яка встановлює, що у випадку пред'явлення позову не до всіх зобов'язаних осіб, а лише до деяких із них, розмір аліментів визначається з урахуванням обов'язку всіх зобов'язаних осіб надавати утримання. Нажаль, до цього часу відсутні роз'яснення Пленуму Верховного суду України стосовно дій суду у тих випадків, коли у малолітньої дитини є баба, дід та повнолітні брати та сестри. Адже за таких умов визначити, хто з них повинен надавати допомогу дитині у першу чергу, доволі складно, особливо з огляду на неврегульованість цього питання у СК. Можливо, за таких умов суду доцільно було би визначити коло осіб, зобов'язаних сплачувати аліменти, та залучити їх до участі у процесі. Одночасно суд міг би роз'яснити особі, яка пред'явила позов, її право заявити клопотання про розширення кола відповідачів у такому процесі. Видається, що такі дії суду не порушать принципу диспозитивності, а лише сприятимуть підвищенню ефективності захисту законних інтересів неповнолітніх дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Постанова Верховної Ради України «Конвенція про права дитини» від 27.02.1991 р., № 789-XII // ВВР України. -1991. –№ 13. – Ст.145

2. Червоный Ю.С., Волосатый Г.С., Калитенко О.М., Труба В.И. Семейное право Украины: Учебник. –Х.: ООО «Одиссей», 2005. –520 с.

3. Афанасьєва Л.В. Аліментні правовідносини в Україні: Автореф. дис... канд. юрид. наук. –Х., 2003. –19 с.

4. Примак В. Підстави й умови виникнення аліментних зобов'язань за новим Сімейним кодексом України // Юридична Україна. –2003. -№ 1. –С. 66-74.

5. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу України при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів" від 15.05.2006 р., № 3 // Вісник Верховного суду України. – 2006. - № 7. –С.16-20.

6. Корнилов В.Н. Особенности рассмотрения дел о взыскании алиментов. –М.: ВЮЗИ, 1979. –49 с.

7. Шутенко О.В. Проблемы диспозитивности в гражданском судопроизводстве. –Х.: Новое слово, 2004. –200 с.

8. Тертышников В.И. Гражданский процесс Украины (лекции): Учебное пособие. –Х.: Изд-во СПД ФЛ Вапнярчук Н.Н., 2007. –280 с.

9. Викут М.А. Проблема правового регулирования процессуального положения и деятельности сторон в советском гражданском судопроизводстве: Автореф. дисс… докт. юрид. наук. –Свердловск, 1971.

10. Пергамент А.И. Алиментные обязательства. –М., 1951. –168 с.

11. Ромовська З.В. Сімейний кодекс України: Науково-практичний коментар. –К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2003. –532 с.

12. Салумаа Э.Э. Судебные споры об алиментах несовершеннолетним детям: Автореф. дисс… канд. юрид. наук. -Тарту, 1962. –21 с.

13. Рясенцев В.А. Семейное право. –М.: Юрид. лит., 1971. –296 с.

14. Кострова Н.М. Теория и практика взаимодействия гражданского процессуального и семейного права. –Ростов: Изд-во

ISSN 1995-6134

Ростовск. ун-та, 1988. –144 с.

15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу» від 26.04.2002 р., № 564 // Офіційний вісник України. -2002. – № 18. –С.925.

16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю» від 26.04.2002 р., № 565 // Офіційний вісник України. -2002. –№ 18. –С.926.

17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу» від 26.04.2002 р., № 564 // Офіційний вісник України. -2002. – № 18. –С.925.

18. Закон України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" // ВВР України. -2005. –№ 6. –Ст.147.

Єфременко В.В. Сторони у справах про стягнення аліментів на дітей // Форум права. -2007. -№ 3. –С.97-103 [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2007-3/07evvand.pdf

Виконаний аналіз суб'єктного складу аліментних зобов'язань, в яких аліментоотримувачем виступає дитина, а також визначених у законодавстві підстав участі в цивільному судочинстві органів та осіб, які мають право пред'являти позов про стягнення аліментів на дітей та їх процесуальне становище.

***

Ефременко В.В. Стороны в делах о взыскании алиментов на детей

Выполнены анализ субъектного состава алиментных обязательств, в которых алиментополучателем выступает ребенок, а также определенных в законодательстве оснований участия в гражданском судопроизводстве органов и лиц, которые имеют право предъявлять иск о взыскании алиментов на детей и их процессуальное положение.

***

Efremenko V.V. Part in affairs about collecting the alimony on children

Are executed the analysis of subjective structure alimentary obligations in which the addressee of the alimony the child acts, and also bases of participation determined in the legislation in civil legal proceedings of bodies and persons which have the right to sue about collecting the alimony on children and their remedial position.

Форум права